

ประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม
เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU)
การซื้อขายน้ำนมโค ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโค ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโค ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๑) (๒) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

หลักการและแนวคิด ๔ ข้อ

๑) หลักความถูกต้อง ผู้ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขต้องได้รับประโยชน์ และผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามต้องได้รับบทลงโทษ

๒) หลักความเป็นธรรม ผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ ต้องร่วมรับผิดชอบปริมาณน้ำนมโคของเกษตรกรตามสัดส่วนสิทธิประโยชน์ที่ตนได้รับ

๓) หลักความมั่นคง เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและได้ขึ้นทะเบียนกับทางราชการต้องได้รับการดูแลให้มีแหล่งจำหน่ายน้ำนมโค

๔) หลักความรับผิดชอบต่อ มีความวางใจ และเคารพในสิทธิหน้าที่ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

๑. นิยามศัพท์

ผู้ขาย หมายถึง ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท วิสาหกิจชุมชน สถาบันการศึกษา องค์กรของรัฐ และเกษตรกร

ผู้ซื้อ หมายถึง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ได้แก่ สหกรณ์ บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด สถาบันการศึกษา และองค์กรของรัฐ เป็นต้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นหลักฐานและหลักประกันในการซื้อขายน้ำนมโค ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

๒.๒ เพื่อรักษาผลประโยชน์และให้เกิดความเป็นธรรมแก่บรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ ได้แก่ เกษตรกรโคนม ผู้ซื้อ ผู้ขาย และผู้บริโภค

๒.๓ เพื่อบริหารจัดการ พัฒนาอุตสาหกรรมนม และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมโคในประเทศให้มีเสถียรภาพมีน้ำนมโคที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

๓. ขั้นตอนการจัดทำ MOU

๓.๑ ให้ผู้ขายและผู้ซื้อเจรจากันเองก่อนในเบื้องต้นเพื่อตกลงในปริมาณน้ำนมโคที่จะซื้อขายเฉลี่ย (ตัน/วัน) โดยผู้ขายเสนอปริมาณน้ำนมโคที่ประสงค์จะขาย พร้อมทั้งรายชื่อผู้ซื้อ และผู้ซื้อเสนอปริมาณน้ำนมโคที่ประสงค์จะซื้อ พร้อมทั้งรายชื่อผู้ขายตามแบบบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโค ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบทราบ

๓.๒ กรณีผู้ซื้อที่มีสัญญาซื้อขายตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ที่จะทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโคปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ต้องสอดคล้องกัน

กรณีผู้ซื้อที่มีวัตถุประสงค์เบื้องต้นที่จะนำไปใช้ในการแปรรูปเพื่อจำหน่ายในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ จะต้องอยู่ภายใต้ปริมาณน้ำนมโคตามบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขาย น้ำนมโคปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ และผู้ซื้อจะต้องแจ้งวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้คณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบทราบ

กรณีผู้ซื้อที่ได้รับสิทธิจัดสรรและพื้นที่จำหน่ายนมโรงเรียนไม่เต็มจำนวนที่ยื่นขอรับสิทธิ ให้ผู้ซื้อแจ้งแผนบริหารน้ำนมดิบของศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบที่ไม่ได้ใช้ผลิตเพื่อนมโรงเรียนตามแบบที่กำหนด

โดยผู้ซื้อจะต้องแยกรายละเอียดปริมาณน้ำนมโคที่ต้องการจะรับซื้อตามวัตถุประสงค์เบื้องต้น ที่จะนำไปใช้ในการแปรรูป ดังนี้

๓.๒.๑ เพื่อแปรรูปจำหน่ายในตลาดนมพาณิชย์และขอสิทธินำเข้านมผงขาดมันเนย

๓.๒.๒ เพื่อแปรรูปจำหน่ายในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ และปีการศึกษา ๒๕๖๔

๓.๒.๓ เพื่อแปรรูปจำหน่ายในตลาดอื่น

๓.๓ การวิเคราะห์ปริมาณน้ำนมโคที่นำมาจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโค ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔

๓.๓.๑ สำหรับผู้ขายรายเดิมใช้ฐานข้อมูลประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) ค่าเฉลี่ย ๙ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๒ – มิถุนายน ๒๕๖๓) ของปริมาณการรวบรวม น้ำนมโคที่ผู้ขายรายงานฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบ

(๒) ค่าเฉลี่ย ๙ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๒ – มิถุนายน ๒๕๖๓) ของปริมาณน้ำนมโค ที่กรมปศุสัตว์ตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบจริงในพื้นที่ รวมถึงข้อมูลจำนวนแม่โคนม ที่ให้ผลผลิตที่อยู่ในทะเบียนของกรมปศุสัตว์

(๓) นำค่าเฉลี่ย (๑) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (๒) หากมีผลต่างไม่เกิน $\pm 3\%$ และ ไม่เกิน ๑ ตัน ให้ใช้ปริมาณน้ำนมโคตามค่าเฉลี่ย (๑) มาจัดทำ MOU

(๔) จากข้อ (๓) หากมีผลต่างเกิน $\pm 3\%$ และเกิน ๑ ตันให้นำรายงานของผู้ซื้อ และข้อมูลทางสถิติของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กับอัตราการให้นมต่อตัวต่อวันและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ของแต่ละเดือนตามภูมิภาคมาประกอบการพิจารณา เป็นรายศูนย์

๓.๓.๒ สำหรับผู้ขายรายใหม่ ใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาจากการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค จำนวนแม่โครีด โดยกรมปศุสัตว์และหลักฐานการขาย หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่จำเป็น

๓.๔ แจ้งผลการวิเคราะห์ปริมาณน้ำนมโคตามข้อ ๓.๓ ให้ผู้ซื้อและผู้ขายทราบ เพื่อเตรียมทำ บันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโค

๓.๕ ก่อนการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ให้ผู้ซื้อและผู้ขายจัดส่งเอกสาร/หลักฐานที่ใช้ ในการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโคปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ บริหารนมทั้งระบบตรวจสอบ

๓.๖ จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อชี้แจง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ในการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การเจรจาตกลงการซื้อขายและจัดประชุมลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) และนำเสนอผลการดำเนินการแจ้งให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓.๗ แจ้งผลการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้ซื้อ ผู้ขาย ทราบและดำเนินการปฏิบัติให้เป็นไปตามบันทึกข้อตกลง (MOU)

๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

คุณสมบัติของผู้ซื้อและผู้ขายน้ำนมโค

๔.๑ คุณสมบัติของผู้ขาย

๔.๑.๑ ผู้ขายที่เป็นศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ

(๑) ต้องมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบของกรมปศุสัตว์หรือได้รับการรับรองรายชื่อจากกรมปศุสัตว์

(๒) ต้องมีใบรับรองการปฏิบัติทางสุขลักษณะที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ (Good Manufacturing Practice - GMP) ของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ทำ MOU ใบรับรองจะต้องไม่หมดอายุ กรณีใบรับรองหมดอายุ ถือว่าขาดคุณสมบัติ เว้นแต่ มีหนังสือรับรองว่าผ่านเกณฑ์จากทางกรมปศุสัตว์ เท่านั้น

(๓) ต้องรับซื้อน้ำนมโคที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ฉบับปัจจุบัน

(๔) มีสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมของตนเองโดยสมาชิกต้องมีรายชื่อหรืออยู่ในทะเบียนฟาร์มโคนมกับกรมปศุสัตว์ และสมาชิกต้องไม่ซ้ำซ้อนกับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบแห่งอื่น

(๕) ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ที่ตั้งใหม่ต้องผ่านคุณสมบัติตามข้อ ๔.๑.๑ (๑) - (๔) และคณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบให้ความเห็นชอบ

(๖) ไม่มีหนี้สินติดค้างชำระค่าน้ำนมโคกับเกษตรกรเกินกว่างวดชำระเงินที่ตกลงกัน

๔.๑.๒ ผู้ขายที่ผลิตและจำหน่ายน้ำนมโคให้แก่ผู้ซื้อน้ำนมโคโดยตรง

(๑) ต้องมีรายชื่อหรือขึ้นทะเบียนฟาร์มโคนมกับกรมปศุสัตว์

(๒) ต้องผลิตน้ำนมโคที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ฉบับปัจจุบัน

(๓) ต้องมีใบรับรองการผ่านระบบการผลิตการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practice - GAP) ของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ทำ MOU ใบรับรองจะต้องไม่หมดอายุ กรณีใบรับรองหมดอายุ ถือว่าขาดคุณสมบัติ เว้นแต่ มีหนังสือรับรองว่าผ่านเกณฑ์จากทางกรมปศุสัตว์ เท่านั้น

(๔) ต้องมีระบบทำความเย็นเพื่อรักษาคุณภาพของน้ำนมโค

(๕) ผู้ขายรายใหม่ต้องผ่านคุณสมบัติตามข้อ ๔.๑.๒ (๑) - (๔) และคณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบให้ความเห็นชอบ

๔.๒ คุณสมบัติของผู้ซื้อ

(๑) ต้องเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมที่มีโรงงานแปรรูปน้ำนมโค

(๒) ต้องมีความสามารถรับซื้อน้ำนมโคจาก ผู้ขายได้ตลอด ๓๖๕ วัน ตามปริมาณที่ได้ตกลงซื้อขายตามบันทึกข้อตกลง (MOU) สำหรับราคาและมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ให้ถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ฉบับปัจจุบัน

(๓) ต้องมีประวัติการซื้อขายน้ำนมโคและมีรายชื่อในบันทึกข้อตกลง (MOU) ปีที่ผ่านมา กรณีผู้ซื้อน้ำนมโครายใหม่ ต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) หรือ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๔.๒ (๑) - (๒)

(๔) ไม่มีหนี้สินติดค้างชำระค่าน้ำนมโคกับผู้ขายเกินกว่างวดชำระเงินที่ตกลงกัน

๕. ระยะเวลาในการถือใช้บันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำมันโค ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ระยะเวลาในการถือใช้บันทึกข้อตกลง (MOU) ๑ รอบปีตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยไม่แบ่งช่วงระยะเวลาการถือใช้

๖. การติดตามตรวจสอบข้อมูลการซื้อขายน้ำมันโค

ให้ผู้ซื้อและผู้ขายทุกราย มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลปริมาณการซื้อขายน้ำมันโคเป็นรายเดือน ให้คณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบทราบ เป็นประจำทุกเดือน (ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป) โดยบันทึกข้อมูลรายงานผลการซื้อขายน้ำมันโคทาง Internet ผ่านระบบที่ฝ่ายเลขานุการฯ กำหนด โดยพิมพ์แบบรายงานบันทึกข้อมูลผ่านระบบฯ ดังกล่าว เป็นไฟล์ PDF พร้อมลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจและประทับตราแนบรายงานดังกล่าวผ่านระบบ

๗. มาตรการควบคุมกำกับดูแล

๗.๑ ผู้ซื้อและผู้ขายจะต้องปฏิบัติตามมติ คำสั่ง หรือ ประกาศ ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม หรือคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน ที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมแต่งตั้ง และมอบหมายโดยเคร่งครัด

๗.๒ ผู้ซื้อและผู้ขาย ต้องปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลง (MOU) โดยรับซื้อหรือขายน้ำมันโคให้คู่ค้าตามข้อตกลง ทั้งนี้ต้องรายงานข้อมูลตามข้อเท็จจริงตามเวลาที่กำหนด

๗.๓ กรณีผู้ขายรายใดแจ้งว่า ปริมาณน้ำมันโคเพิ่มขึ้นหรือลดลงภายหลังการทำข้อตกลงแล้ว หากผู้ขายมีผู้ซื้อหลายรายให้ผู้ซื้อเฉลี่ยซื้อน้ำมันโคเพิ่มหรือลดตามสัดส่วนของบันทึกข้อตกลง (MOU) ทั้งนี้ผู้ขายต้องเสนอข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบ ภายใน ๗ วัน เพื่อแสดงผลที่มาที่ไปพร้อมหลักฐานประกอบได้ว่าเกิดจากแม่โคนมที่มีอยู่เดิมในฟาร์มและเพิ่มหรือลดตามธรรมชาติ

๗.๔ กรณีผู้ขายรายใดแจ้งว่าปริมาณน้ำมันโคเพิ่มขึ้นภายหลังการทำข้อตกลงแล้ว แต่ไม่สามารถชี้แจงแสดงผลที่มาที่ไปพร้อมหลักฐานประกอบได้หรือมีหลักฐานเพียงพอควรเชื่อได้ว่าผู้ขายรายนั้นได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมฉกฉวยโอกาสเอารัดเอาเปรียบผู้ขายรายอื่นที่ร่วมอยู่ในบันทึกข้อตกลง (MOU) ฉบับนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกและ/หรือปริมาณน้ำมันโคของผู้ขายรายอื่นมาเป็นของตนเพิ่มขึ้น หรือมีการเพิ่มจำนวนแม่โคนมโดยซื้อมาจากแหล่งอื่นในภายหลัง ให้ผู้ขายน้ำมันโครายนั้นรับผิดชอบแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

๗.๕ กรณีมีการตั้งศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบ หรือจอร์รับซื้อน้ำมันโคขึ้นใหม่โดยไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และไม่มีรายชื่อเป็นผู้ขายในบันทึกข้อตกลง (MOU) แล้วผู้ซื้อน้ำมันโครายใด ที่อยู่ในบันทึกข้อตกลง (MOU) ไปให้การสนับสนุนหรือรับซื้อน้ำมันโคจากศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบดังกล่าว และก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คู่ค้าหรือผู้ที่อยู่ในบันทึกข้อตกลง (MOU) ผู้ซื้อที่รับซื้อน้ำมันโครายนั้น ต้องยินยอมให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม พิจารณาตามบทลงโทษ

๗.๖ ในการซื้อขายจริง สามารถซื้อขายได้มากกว่าหรือน้อยกว่า (MOU) ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี

๘. บทลงโทษ

กรณีมีการร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ซื้อหรือผู้ขาย ไม่ปฏิบัติตามมติ คำสั่ง หรือประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำมันโค ปี๒๕๖๓/๒๕๖๔ ในข้อ ๗

ให้คณะกรรมการ แจ้งเตือน เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ผู้ซื้อหรือผู้ขายรายดังกล่าวดำเนินการแก้ไขภายใน ๗ วันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขาย

น้ำนมโค หากไม่ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด ให้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบ ภายใน ๓ วัน และหากยังไม่ดำเนินการให้คณะกรรมการบริหารนมทั้งระบบ รวบรวมเอกสารเสนอคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อพิจารณายกเลิกบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโคปีปัจจุบัน

๙. ในกรณีที่มีปัญหาใดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ ให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม